

-Co
rres-
-pon
den-
-cias

MUSEO
DE BELAS ARTES
DA CORUÑA

**EXERCICIO 1:
DECONSTRUÍNDΟ A LUÍS SEOANE**

O proxecto **Correspondencias** está pensado para continuar coa relación entre museo e a escola neste momento no que é tan complexo levar a cabo actividades presenciais. Ten unha natureza participativa e está aberto a toda a comunidade escolar.

Durante o curso 2020-2021 lanzaremos con periodicidade mensual distintas convocatorias de traballo partindo de obras da nosa colección. Calquera centro escolar, aula ou particular pode traballar con estes materiais.

A quen vai dirixido o documento?

Este documento está especialmente dirixido ao profesorado de infantil, primaria e primeiros cursos de secundaria.

Que atoparedes neste documento?

- Indicacións de como realizar o primeiro exercicio de Correspondencias:
Deconstruíndo a Luís Seoane
- Material para realizar o exercicio: láminas das formas deconstruídas de tres cadros de Luís Seoane da colección do Museo de Belas Artes da Coruña
- Indicacións de como facer as vosas achegas ó museo
- Información básica sobre Luís Seoane e a súa obra. Breve descripción das obras coas que realizaredes o exercicio

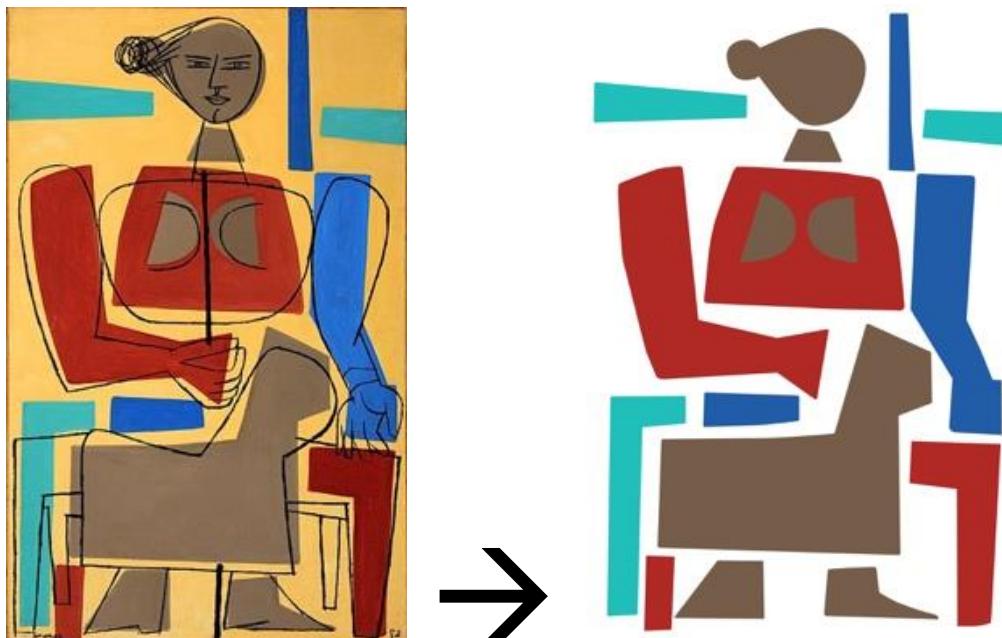
Podedes enviar os resultados deste primeiro exercicio ata o día **15 de novembro** ó correo electrónico: mu.belas.artes.difusion@xunta.gal ou etiquetándonos en Instagram @museo.belas.artes.coruna

Correspondencias é un proxecto deseñado por Laura Domínguez Estévez e Sara Fraga Pérez desde o Departamento de Educación do Museo de Belas Artes da Coruña.

1. PRESENTACIÓN E PLANTEXAMIENTO

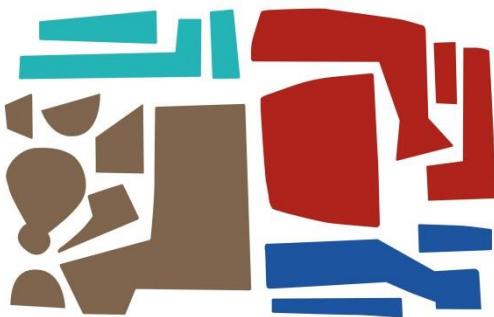
*Indicacións de como realizar o primeiro exercicio de Correspondencias:
Deconstruíndo a Luís Seoane*

Luís Seoane tiña un estilo moi característico; dicimos que primeiro pintaba (realizaba as grandes superficies de cor cun pincel grosso) e logo debuxaba (facendo as liñas habitualmente negras que indican os detalles da figura). Se extraemos as liñas dalguns dos seus cadros, por exemplo da súa *Muller con rodete*, o resultado é unha obra de arte abstracta cunhas formas máis ou menos xeométricas.

Como si se tratase dun puzzle ou dun tangram, recorta as formas coloridas de Luis Seoane e recomponas sobre un papel de xeito libre. Podes empregar todas as formas ou soamente algunas delas. Cando teñas as formas colocadas no papel pégaas e cun rotulador ou marcador negro debuxa sobre elas. Crearemos un novo cadro a partires das formas de Seoane.

1. Recorta as superficies de cor empregadas por Luís Seoane:

2. Fai probas colocando as formas nunha superficie plana ou directamente no papel que vas empregar.

3. Pega as formas no papel e co rotulador negro pinta os detalles ou as decoracións que lle queiras facer

4. Ponlle un título a túa nova composición

2. MATERIAIS

Material para realizar o exercicio e indicacións de como fazer as vosas achegas ó Museo.

- As láminas que adxuntamos están pensadas para ser impresas nun formato DIN A3
- O alumnado pode traballar en pequenos grupos ou de xeito individual
- Cada grupo/alumno pode traballar cunha das tres obras propostas de Luís Seoane ou coas tres simultáneamente
- A maiores fainos falta: tesouras, pegamento e un marcador negro

Unha vez que teñades as pezas rematadas podedes envialas ao museo por correo electrónico: mu.belas.artes.difusion@xunta.gal **antes do 15 de novembro**, especificando o nome do centro escolar, o curso, o nome do titor ou titora e se nos dades autorización ou non para subir as vosas achegas ás redes sociais do Museo de Belas Artes.

Tamén podedes subilo directamente etiquetándonos en Instagram:
@museo.belas.artes.coruna

LUÍS SEOANE. SEN TÍTULO (1959)

LUÍS SEOANE. DIÁLOGO E ALBOROZO (1970)

LUÍS SEOANE. PAISAXE CON ÁRBORES (1960)

3. APRENDENDO SOBRE LUÍS SEOANE

Información básica sobre Luís Seoane e a súa obra. Breve descripción dos cadros cos que realizaredes o exercicio “Deconstruíndo a Luís Seoane”

UN RETRATO DE LUÍS SEOANE

Sempre que se fala de Luís Seoane emprégase para definilo o adjetivo de **polifacético** e é que efectivamente a súa labor chegou moito máis alá da pintura. Foi promotor dun sinfín de iniciativas culturais e case podemos consideralo unha fábrica humana de ideas e creacións.

Tense loado a súa achega as artes plásticas: pintor, debuxante, gravador, deseñador, ilustrador, muralista... Mais tamén foi escritor (de poesía, teatro, artigos periodísticos...), editor e empresario cultural. Traballou arreo para dignificar e engrandecer a cultura e a arte galega.

Naceu en Bos Aires en 1910 no seo dunha familia de **emigrantes** galegos. En 1916 regresan xuntos a Galicia, pasando a súa infancia na Coruña e os seus anos de estudiante universitario en Santiago de Compostela, onde estudou a carreira de Dereito. Alí comeza o seu compromiso con Galicia, entrando en contacto cos intelectuais galegos da época e, entre outras cousas, formando parte do grupo de *Os Novos* ou *Os Renovadores* xunto con outros pintores como Carlos Maside, Arturo Souto, Manuel Colmeiro, Laxeiro ou Manuel Torres (todos eles con presenza na colección do Museo de Belas Artes).

En 1936, tras o estoupido da Guerra Civil, vese na obriga de **exiliarse** a Bos Aires. Será alí onde experimentará coas distintas técnicas artísticas e onde atopará o seu estilo característico. Ese estilo irá mudando o longo do tempo pero as súas preocupacións e teimas seguirán a ser as que deixara na súa terra, se cadra agora vividas con más firmeza. Deste xeito Luís Seoane continuarán representando Galicia desde o exilio arxentino, desde a lembranza e a **morriña**. A arte para el debía ter unha función social, unha mensaxe, e esa función será a de enaltecer e honrar a cultura galega. Na súa obra plástica pode verse unha fusión entre a tradición popular galega e a linguaxe pictórica vanguardista.

O SEU ESTILO

Aínda que Luis Seoane foi evoluíndo no seu xeito de pintar, a partires dos anos sesenta as súas obras presentan xa un estilo moi característico que define a súa pintura.

Seoane buscaba a síntese e a simplificación, de forma que para representar una figura ía os rasgos más definitorios da mesma.

A cor é o elemento fundamental da súa arte. As cores son superficies cromáticas totalmente planas: non hai tonalidades, non hai medias tintas. Cores puras, saturadas e intensas.

A liña negra vai por libre, deixa de ser o debuxo que marca o contorno das figuras para actuar como indicadora de detalles (unhas mans, un rostro, uns peitos...).

Seoane colorea primeiro e logo debuxa sobre a cor, ó contrario do que habitualmente facemos cando queremos pintar un cadro.

PARA SABER MÁIS...

Visita virtual á exposición “O legado de Maruxa Seoane” celebrada no Museo de Belas Artes:

<http://virtualhd.es/O%20Legado%20de%20Maruxa%20Seoane/O%20Legado%20de%20Maruxa%20Seoane.html>

“Canto sabes de Luis Seoane?”

Recurso didáctico sobre o artista feito para o Museo de Belas Artes:

<http://www.belasartesnacasa.es/project/xogo-didactico-canto-sabes-de-luis-seoane/>

Recursos e información sobre Luis Seoane

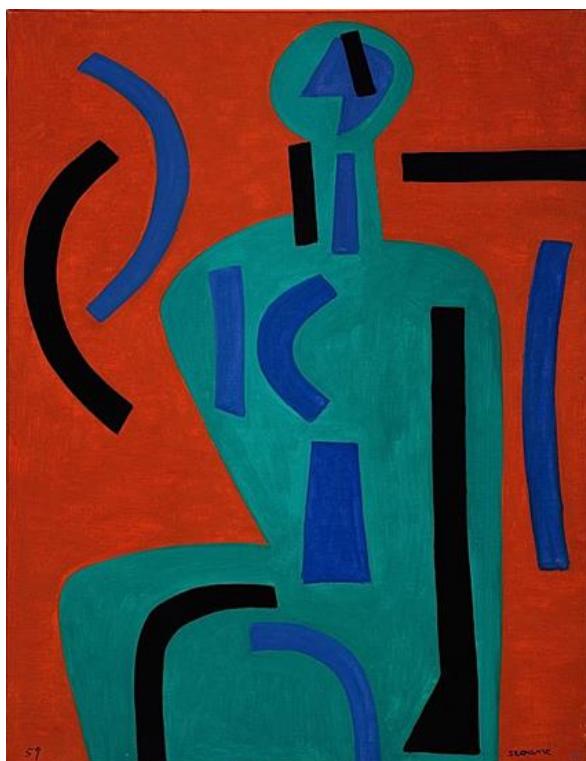
na páxina web do Museo de Belas Artes:

<http://museobelasartescoruna.xunta.gal/index.php?id=521>

SEN TÍTULO (1959)

Óleo/lenzo.

116x89cm

A figura humana foi a temática predilecta por Luís Seoane, concretamente a figura feminina. Foi sen dúbida a representación máis desenvolvida o longo de toda a súa produción artística, algo que ten en común co resto dos pintores *renovadores*. Tanto para Seoane como para o resto dos artistas incluídos neste grupo, a muller representaba en moitas ocasións un emblema, un símbolo, de Galicia. Deste xeito as mulleres aparecen inmortalizadas traballando no campo, no mar, no interior doméstico ou en ocasións simplemente quedas, presentes. Representadas de xeito digno e rotundo.

Nesta obra vemos unha figura feminina sentada. Semella que ten o brazo esquierdo estirado e podería ter o derecho no colo. A figura non ten ningún rasgo diferenciado: non vemos os ollos, os beizos, as mans... mais sabemos que é unha muller pola liña ondulante que marca o peito. Luis Seoane soamente emprega catro cores planas; non hai tonalidades nin matices. O fondo vermello sitúa a figura nun lugar totalmente indeterminado.

No cadro a muller aparece sen desenvolver ningunha acción, resultando moi hierática e rotunda. A figura está totalmente descomposta en planos de cor.

DIÁLOGO E ALBOROZO (1970)

Óleo/lenzo

146x114cm

En *Diálogo e Alborozo* voltamos a ver a figura feminina como protagonista. No cadro observamos catro mulleres en dous grupos distintos. Aínda que están representadas sen profundidade, podemos pensar que as figuras superiores están más alonxadas e as inferiores están más preto. Un dos grupos se atopa falando mentres o outro semella que está de brincadeira. O verde do fondo pode indicarnos que as mulleres están sentadas nun campo ou xardín.

As liñas e as cores non coinciden, son autónomas. Luís Seoane compuxo as figuras a partires dos planos de cor realizando a liña despois. Os rostros das mulleres aparecen cos trazos mínimos para ser recoñecidos como tal, o mesmo que acontece cos peitos e as extremidades.

A obra realizouse en 1970 nun contexto sociopolítico moi concreto. Luís Seoane, como moitos outros artistas e creadores, intuían que o fin do franquismo estaba cerca. *Diálogo e Alborozo* se entende como unha pintura optimista na que Seoane, activo opositor do réxime, estaría mostrando as súas esperanzas cara o cambio social e a chegada da democracia.

PAISAXE CON ÁRBORES (1960)

Óleo/lenzo

130x81cm

A paisaxe foi un tema moi importante na obra de Luís Seoane. Desde o exilio o artista representaría os recordos da súa adorada Galicia; as veces a través das súas xentes e os seus mitos e outras a través da súa paisaxe. O mar, a cidade, o rural... serán temas recorrentes que o artista plasmará con certa morriña.

Paisaxe con árbores é un cadro prácticamente abstracto. É o título o que nos da a pista para recoñecer nas formas plasmadas as distintas árbores. As cores son brillantes e intensas, tendentes á xeometría. A liña, autónoma, marca os troncos e as copas das árbores dun xeito esquemático.

